

Deuteronom - Comentarii Jean Koechlin

Deuteronom 1:1-18

Ultima carte a lui Moise, Deuteronomul, repeta in parte istoriile si invataturile din cartile ante rioare. Ajuns la sfarsitul vietii sale, conducatorul cre dincios rememo reaza evenimentele din pustiu si lectiile primite de Israel, pentru ca acestea sa slu jeasca de pilda noii generatii. Oamenii care iesisera din Egipt au pierit cu totii, asa ca era ne cesar ca tanara generatie sa fie avertizata si sa primeasca invatatura. Cu acest gand, citirea Deu teronomului va fi benefica in special pentru tinerii cre din ciosi. Ca pentru a-i indemna sa nu piarda timpul, cartea incepe cu un contrast izbitor. Unsprezece zile ar fi fost suficiente, potrivit v.2, pentru a conduce poporul din Horeb in Canaan. Dar a fost nevoie de patruzeci de ani (v. 3)! Multi dintre noi isi amintesc cu tristete de anii pierduti. Nu trebuie neaparat sa asteptati pana la maturi tate sau pana la batranete pentru a intra in sta pa nirea „locurilor ceresti“. Duhul Sfant doreste chiar de la inceputul vietii noastre crestine sa ne invete adevarurile si principiile. Versetele 13-18 ne amintesc de trista noastra incli natie de a ne certa „pe drum“ (Geneza 45.24) si de ma surile pe care Domnul este obligat sa le ia chiar de la primii pasi ai poporului Sau in pustiu.

Deuteronom 1:19-28

De la Horeb, punctul de plecare, Israel se in dreapta spre Canaan, mergand „prin tot pustiuul acela mare si infricosator“ (v. 19). Si din nou trista scena de la Cades-Barnea se afla sub privirile noastre. Aici aflam ca la cererea poporului fusesera trimisi oameni sa cerceteze tara (v. 22), fapt pe care Numeri 13 nu-l preciza. Radacina raului era acolo, in lipsa de incredere in Domnul. Ei au simtit nevoia sa se convinga. Atunci cand umblam „prin ve dere“ si nu „prin credinta“, vrajmasul stie sa ne puna inainte obstacole aparent de netrecut, pentru a ne face sa dam inapoi (v. 28). Din cauza necredintei sale, toata aceasta generatie a pierit in pustiu, cu exceptia lui Iosua si a lui Caleb. Epistola catre Evrei se foloseste de acest exemplu solemn pentru a-i avertiza pe toti aceia care si astazi isi impietresc inimile cand aud Cu vantul lui Dumnezeu: „cuvantul pe care l-au auzit nu le-a folosit, negasind credinta (Lit: nefiind amestecat cu credinta) in cei care au auzit“ (Evrei 4.2 si nota c). „Pentru ca Domnul ne uraste“ (v. 27), se plange nefericitul popor. Care este cea mai trista trasatura a necredintei? Faptul ca poate pune la indo iala dragostea care totusi si-a dovedit aptitudinile, dragostea unui Dum nezeu care nu L-a crutat pe propriul Sau Fiu la cruce (Romani 8.31, 32).

Deuteronom 1:29-46

Pustiul a fost mare si teribil. Dar cum l-a tre cut Israel? Pe bratele Dom nului (v. 31)! La expresia celei mai adanci nerecunostinte, „pentru ca Domnul ne uraste, (de aceea) ne-a scos din tara Egiptului“ (v. 27), sa ascultam ce raspunde Dumnezeu prin gura lui Moise: „V-am purtat cum poarta

un om pe fiul sau“ (Exod 19.4; Deuteronom 1.31). Cata sensibilitate in aceasta com paratie! Fapte 13.18 completeaza: „Timp de a proape patruzeci de ani i-a ingrijit («ca o mama in pustiu» – Darby).Lu birea puternica a unui tata, profunda sensibilitate a unei mame – Dumnezeu vrea sa ofere totul alor Sai! (vezi si Psalmul 103.13; Isaia 66.13). Ce anume cere in schimb o asemenea dragoste? Nimic alt ceva decat increderea deplina a unui copilas care se lasa purtat pe brate.O alta dovada a credinciosiei Domnului era modul in care deschisese calea poporului Sau, cer cetand locurile si calauzindu-i de la un popas la altul (v. 33). Oare trimi terea cercetasilor (v.22) nu a fost un semn de neincredere si de indoiala fata de El?Temerile necredintei au fost urmate de nesocotinta si de ingamfare, ati tudine care i-a dus inevitabil la in frangere in fata dusmanului, facand apoi sa curga lacrimi amare (v. 45).

Deuteronom 2:1-13

Domnul Isus, adevaratul Moise, doreste sa ne amintim de pustiu nu numai ca de un loc unde am facut multe greseli (1.32-46), ci ca de un loc care evoca bunatatea Sa ineputabila si indelunga Lui rabdare in tot timpul calatoriei. „Domnul Dum nezeul tau a fost cu tine; nu ti-a lipsit nimic“ a spus Moise poporului (v. 7). „Ati dus voi lipsa de ceva?“ – ii va intreba Isus pe ucenici ina inte de a-i para si – „Si ei au spus: «De nimic»“ (Luca 22.35). Astfel, prezenta Domnu lui cu noi „in toate zilele, pana la sfarsitul veacului“ (Matei 28.20), este pentru noi garantia ca El cunoaste nevoile noastre si ca le va satisface prin resursele Sale nelimitate. „El a cunoscut mersul tau prin acest mare pustiu; in acesti patruzeci de ani ...“ (v. 7). Domnul ma soara lungimea caii in pustiu, precum si timpul necesar pentru a o strabate. Si ceea ce da El este pe masura necesitatilor.Sosise momentul sa se auda vocea divina: „Destul ati ocolit muntele acesta“ (v.3).Fratii mei crestini, in curand vom auzi chema rea din cer care va pune capat calatoriei noastre: bine cunoscuta voce a Domnului Isus chemandu-ne sa-L intam pinam „in vazduh“. Ce perspectiva minunata!

Deuteronom 2:14-25

Lunga pribegie a lui Israel prin pustiu a fost pedeapsa dreapta a necredintei sale. Totusi, mai era inca un motiv pentru prelungirea calatoriei. Cat timp Israel avea razboinici viteji, poporul risca sa creada ca a cucerit tara prin propria lui putere. Treizeci si opt de ani au fost deci necesari ca sa piara „ din mijlocul taberei toata generatia barbatilor de razboi (v. 14). Capitolul 5 din Ioan ne relateaza istoria invalidului vindecat de Isus la scaldatoarea Betesda. Tot dupa treizeci si opt de ani aceasta persoana nenorocita nu mai avea nici o nadejde de la nici un om. El a recunoscut: „N-am pe nimeni ...“ si abia atunci Isus l-a facut sa mearga. Acum adultii sunt morti si nu mai raman decat copiii despre care poporul spusese ca aveau sa fie o prada; si este drept ca tocmai ei sa intre in tara (1.39; compara cu Numeri 14.3). Purtati pe brate de Dom nul, ei sunt mai puternici decat toti razboinicii. Cand s-a sfarsit puterea omului, atunci vine ceasul lui Dumnezeu (32.36). El a pregatit victorii uimitoare si a spus poporului: „Ridicati-va, plecati si treceti raul Arnon! ... Incepe, ia in stapanire si intra in lupta cu el!“ (v. 24). El Se ingrijise de toate.

Deuteronom 2:26-37

Intorcandu-ne la Geneza 15.16, Il auzim pe Domnul tinand seama – si marturisindu-i lui Avraam – de nelegiu irea natiunilor din Canaan (vezi si Deut. 9.5). Aceasta insa nu ajunsese „inca deplina“, nu-si atinsese inca varful. Patru sute de ani au fost necesari pentru ca acest rau sa se coaca. Cat de mare este rabdarea lui Dumnezeu! El tolereaza de aproape doua mii de ani o lume care L-a rastignit pe Fiul Sau. Natiunile aflate de o parte si de alta a lor da nului auzisera de tot ce facuse Domnul pentru Israel. Cu toate acestea, nu s-au pocait. De aceea judecata trebuie sa aiba loc si nici unul nu va putea fi crutat. Pana si copiii vor pieri. Stiind ca un copil mic care moare merge in cer, acesti copii au fost salvati de o soarta, de altfel, mai ingrozitoare decat moartea. In adevar, nu-i normal sa credem ca, la maturitate, ei ar fi urmat calea vinovata a parintilor lor, care i-ar fi dus la pieire? Aceste natiuni erau vrajmase Domnului si poporul trebuia sa le nimiceasca, pentru a apara gloria lui Dumnezeu. Crestinul insa nu este niciodata che mat, ca Israel, sa lupte impotriva oamenilor. In schimb, trebuie sa imite blandetea cu care Israel si-a dat aici jos marturia (v. 27-29).

Deuteronom 3:1-17

Cand dusmanul iese inaintea poporului, Domnul incepe prin a-l incuraja si linisti pe Moise: „Nu te teme de el“ (v. 2). Apoi biruinta este castigata: „I-am batut ... am nimicuit cu desavarsire ... am luat in stapanire ...“ (v. 3, 6, 12). Cetatile „cu ziduri pana la ceruri“ (1.28) parusera inainte de necucerit pentru un Israel necredincios. In prezent Moise proclama: „n-a fost nici o cetate prea puternica pentru noi“ (2.36). Si cum a fost cu uriasii care-i inspaimantasera? Dumnezeu va aminti mai tarziu: „Eu am nimicuit dinaintea lor pe amoriti, a caror inaltime era ca inaltimea cedrilor; si ei erau tari ca stejarii“ (Amos 2.9). Og, imparatul Basanu lui, unul din acei uriasi grozavi, impreuna cu tot poporul lui, este dat in mainile lui Israel asemeni lui Sihon inainte de el. Dumnezeu Isi arata astfel puterea Sa si compatimirea pentru ai Sai. Gand potrivit sa ne incurajeze cand puterea lui Satan este pe cale sa ne ingrozeasca! „Tot ce este nas cut din Dumnezeu invinge lumea“ – afirma prima epistola a lui Ioan – si „aceasta este victoria care a invins lumea: credin ta noas tra“ (1 Ioan 5.4). Credinta tri um fa pentru ca se bizuie pe Cel care este mai tare decat lumea. „Indrazniti, ne spune Domnul Isus, Eu am invins lu mea“ (Ioan 16.33).

Deuteronom 3:18-29

Unii oameni regreta tot restul vietii ca n-au fost mai silitori la scoala! Iar parintii, care nu intotdeauna sunt ascultati, isi avertizeaza copiii ca pentru ei insisi mun cesc si ca un studiu mediocru risca sa fie confirmat de o cariera mediocra, ceea ce pune in joc intregul vi i tor. Nu este tot astfel si cu crestinul? Da, cu deosebirea ca intreaga lui viata cu prinde numai ani de scoala. Daca este un ucenic lenes, un amator lipsit de ambitie sanatoasa, daca are o „vedere scurta“, intrarea in imparatia cerurilor nu i „se va da din belsug“; va suferi o pierdere eterna (2 Petru 1.9, 11). Fiii lui Ruben si ai lui Gad sunt o pilda in acest sens. Faptul ca au intrat primii in posesia mostenirii lor nu inseamna ca au si partea cea mai buna. Dimpotriva! aceasta se afla dincolo de Iordan, unde se gasesc „tara cea buna“ si „acel munte frumos“ (v. 25). Moise o stia bine. Ce contrast intre conducatorul a carui inima era dincolo de Iordan, dar caruia nu ii este permis sa intre, si aceste doua semintii si jumatate care puteau intra in Canaan, dar care nu au deloc dorinta inspre acea ta! Drag prieten, unde se gaseste inima ta? In cer, cu Isus, sau pe pamant, cu lu crurile vazute si trecatoare? (Luca 12.34).

Deuteronom 4:1-13

Un singur act de neascultare l-a lipsit pe Moise de a intra in tara cea buna, promisa de Domnul. De aceea el este cel mai in masura sa indemneze poporul sa asculte randuielile Domnului: „si acum – spune el – sa in trati si sa stapaniti tara ...“ (v. 1). Este ca si cum le-ar fi spus: «Aveti grija sa nu vi se intamplate ce mi s-a intamplat mie; ascultati si impliniti in toc mai poruncile Domnului!» „Aceas ta va fi intelepciunea si priceperea voastra“ (v. 6). Ascultand de voia lui Dumnezeu, punem deoparte vointa noastra, facand loc intelepciunii de sus care o inlocuieste pe cea a noastra (la cov 3.17). A veghea asupra Cuvantului inseamna in acelasi timp: „pazeste-te si fereste-ti bine sufletul“ (v. 9). Autoritatea acestui Cuvant divin este confirmata; Moise isi aminteste in ce imprejurari si cu cata solemnitate i-a fost el transmis: „Sa nu adaugati la cuvantul pe care vi-l poruncesc eu si sa nu scadeti din el“ (v. 2; vezi si cap. 12.32). Multi oameni care isi spun crestini adauga la Scriptura traditii, superstitii si moduri de vedere omenești. Alții scot pagini care ii deranjeaza sau pe care nu le inteleg. Si unii si alții sunt la fel de vinovati (cititi Apocalipsa 22.18, 19).

Deuteronom 4:14-28

In mijlocul natiunilor care-l inconjurau, Israel trebuia sa se deosebeasca prin intelepciunea si prin priceperea (sau inteligenta) sa (4.6) – intelepciune si pricepere care constau in a-L cunoaste pe singurul Dumnezeu adevarat, in a-L asculta si a-L fi supus. Aceste natiuni vecine cu Israel se inchinau la idoli. Si, ca o consecinta, „inima lor fara pricepere a fost intunecata: sustinand ca sunt intelepti, au ajuns nebuni si au schimbat gloria nepieritorului Dumnezeu in asemanarea imaginii omului pieritor si a pasarilor si a patrupedelor si a reptilelor“ (Romani 1.21-23). In zilele noastre, rareori intalnim aceasta forma grosolana de idolatrie altundeva decat in tarile pagane. Toata Noul Testament da acest nume (idolatrie) si altor pacate: de exemplu lacomiei, si ne previne in mod solemn ca nici un idolatru nu va mosteni Imparatia lui Dumnezeu (Efeseni 5.5; 1 Corinteni 6.9, 10). Prevenindu-l pe Israel, Dumnezeu nu-i ascunde de ceea ce se va intampla: poporul va fi corupt si va sluji zeilor pagani. Niciodata Cuvantul lui Dumnezeu nu ne da iluzii cu privire la disponibilitatile inimii noastre firești. Moise mentioneaza copilasii: „fii si fii ai fiilor“ (v. 25). Unul dintre acestia, numit Ionatan, va deveni, in timpul judecatorilor, tocmai preot al unui chip cioplit (Judecatori 18.30).

Deuteronom 4:29-49

Deși mai responsabilă decât Israel, creștinătatea n-a răspuns așteptărilor mai bine decât acest popor. Chiar din timpul apostolilor, declinul creștinătății își făcea simțită prezența. Dar în mijlocul acestei ruine a Bisericii profesante, Dumnezeu a trasat celui credincios o cale care se bucura de aprobarea Lui: aceea a ascultării individuale. Sa observam ca, vorbind de declin, se folosește persoana a-II-a plural: «voi» (v. 25-28). „Va veti face chip cioplit“, „veti face rau“ – iata ce veti face ca o cale pe care o cautati va va fi raspunsabila. Pentru trezire insa este folosita persoana a-II-a singular: «tu»: „vei cauta pe Domnul“ (v. 29-31). Fiecare poate sa asculte aceasta voce care se adreseaza individului personal. In acest fel ii scrie Pavel lui Timotei in zilele tulburi ale celei de-a doua sa epistole, in care citim: Iata ce a ajuns creștinătatea ta in ansamblul ei, „dar tu ramai in ceea ce ai invatat“ (2 Timotei 3.14). „De aceea ma voi stradui sa va amintesc intotdeauna aceste lucruri, desi le stiti ...“, scrie

Petru (cititi 2 Petru 1.12, 13; 3.1, 2). Sa nu fim surprinsi ca intalnim multe repe ti tii in Biblie. Parcurgand Deuteronomul, vom gasi o multime de astfel de repetitii, incepand cu insasi legea, repetata in cap. 5 si care justifica numele acestei carti (Deuteronom semnifica a doua lege).

Deuteronom 5:1-21

Pentru Israel se pune acum problema sa asculte randuielile si judecatile Domnului, sa le invete si sa le respecte pentru a le implini (v. 1). Sunt verbe semnificative pentru fiecare dintre noi in raport cu intreaga Scriptura! In fruntea tuturor instructiunilor date lui Israel se situeaza, fara-ndoiala, legea. Ea pune in evidenta, pe de o parte, perfectiunea lui Hristos, care a implinit-o in litera ei, iar pe de alta parte, rautatea omului, ca pabil sa faca tot ceea ce este aici interzis (cititi 1 Timotei 1.9). Faptul ca Dumnezeu Se simte obligat sa spuna: „sa nu ucizi“ si „sa nu furi“, confirma ca aceste inclinatii spre rau sunt in noi. De aceea legea are un caracter predominant negativ; ea nu spune „sa faci“, ci „sa nu faci“. Viata crestina de asemenea presupune abstinenta si aparare. 1 Petru 1.14 si 2.1, 11 il indeamna pe copilul lui Dumnezeu sa nu se lase in voia poftelor de dinainte, sa respinga „orice rautate si orice viclenie si fatarnicii si invidii“, sa se fereasca „de poftele carnale...“ Dar crestinismul este in aceeasi masura bogat si in porunci pozitive, de vreme ce credinciosul are o viata noua prin care le poate implini. Si daca Dumnezeu ne cere sa ne eliberam inimile de diverse pofte, o face pentru ca El ne-a daruit o Persoana capabila sa satisfaca aceste inimi, ceea ce legea nu putea face.

Deuteronom 5:22-33

Legea fusese data. Domnul nu mai are ni mic de adaugat la ea. Acum poporul raspunde cu elan de bucurie si spontan. Cat de pretioasa este pentru Dumnezeu dragostea dintai! „O, de ar fi in ei o astfel de inima, ca sa se teama de Mine ...“ confirma Dumnezeu catre slujitorul Sau (v. 29). Mai tarziu, in timpul lui Ieremia, El va aminti de acea zi fericita: „Mi-aduc aminte de tine, ... de dragostea ta cand erai logodita, cand Ma urmai in pustiu ...“. Si cu cata tristete va trebui sa adauge: „Dar poporul Meu M-a uitat de zile fara numar“ (Ieremia 2.2, 32)! Da, poporul a vorbit bine: „bine au spus tot ce au spus“ (v. 28 sf.). Totusi Dumnezeu nu Se mul tumeste cu vorbe. El ne va judeca dupa faptele noastre. „Luati dar aminte sa faceti“ (v. 32). Sa-l cerem Domnului sa lu creze in noi „si vointa si infaptuirea“ (Filipeni 2.13). Ne-a fost indicata o cale de la care nu trebuie sa ne abatem „nici la dreapta, nici la stanga“ (v. 32, 33). De cate ori nu am facut cu usurinta un pas in afara ascul tarii, atrasi de ceva necunoscut sau de teama unui obstacol! Sa luam exemplu de la tanarul rege Iosia, a carui credinciosie stralu ceste in intu nericul idolatriei vremii sale. El este singurul despre care se spune ca „a umblat in caile lui David, tata I sau, si nu s-a abatut nici la dreapta, nici la stanga“ (2 Cronici 34.2).

Deuteronom 6:1-15

Dragostea lui Dumnezeu nu admite nici un dezacord, nici un compromis. Este exclusiva, in sensul ca cere de la noi o daruire totala: inima, suflet, putere – intreaga noastra fiinta trebuie sa fie cuprinsa de ea. Si nici un moment din viata noastra nu trebuie sa iasa de sub controlul acestei iubiri divine. Fie acasa – la masa, la scolare, la culcare – fie afara, pe scurt, in toate momentele zilelor noastre – iubitul nostru Salvator ar trebui sa ne fie subiectul gandurilor si al conversatiilor (Psalmul 73.25). Cat

de departe suntem de aceasta! Evan ghelia in sa ne prezinta Modelul desavarsit, in fiinta Caruia totul era pentru Dumnezeu. Il auzim pe Domnul Isus citand „cea dintai si cea mai mare porunca“ cu autoritatea Singurului care a implinit-o de sa var sit: „Sa iubesti pe Domnul Dumnezeuul tau cu toata inima ta si cu tot sufletul tau si cu tot cugetul tau ...“ (Matei 22.37, 38). Cuvantul lui Dumnezeu era neincetat in inima Lui, astfel incat, atunci cand Vrajmasul s-a prezentat in pustiu, in mainile Sale se afla aceasta sabie de nadejde cu care sa-l in frunte. Citand v. 13 si 16, Domnul Isus (Matei 4.10; 4.7) l-a redus la tacere (de doua ori) pe Satan. Cat de important este pentru noi sa cunoastem aceste versete pe dinafara! „Invatati-le ...“ recomanda cap. 5.1. Dia vo lul nu poate face nimic imotriva Scripturii, cand noi stim s-o citam pentru a-l infrange.

Deuteronom 6:16-7:6

A-L ispiti pe Dumnezeu (v.16) inseamna a-l cere in mod imperios, amenintator, sa puna la proba ceea ce a spus. Aceasta nu este ni mic altceva decat necredinta. La Masa, poporul a vrut sa verifice ca DOMNUL era intr-ade var in mijlocul lor (Exod 17.7). Domnul Isus in sa nu a gasit necesar sa Se arunce de pe acoperisul tem plului pen tru a sti daca ingerilor li s-a dat dis pozitie cu privire la El (Mat. 4.6). Potrivit v. 7, parintii aveau responsabilitatea sa le insufle copiilor lor cuvintele Domnului. Versetul nostru, 20, ne pune inainte faptul ca fiii isi vor intreba parintii. Astfel de intrebari sunt prevazute in alte trei ocazii. In Exod 12.26, subiectul intrebarilor este Pastele (care este calea mantuirii?); in Exod 13.4 se pune problema despartirii care de curge din mantuire (de ce mereu aceasta despartire de lume?); in sfarsit, in Iosua 4.6 se pun intrebari legate de cele doua sprezece pietre luate din Iordan si asezate pe pamantul Canaanului (problema pozitiei ceresti a celui credincios si a unitatii Bisericii ca trup al lui Hristos). De fiecare data raspunsurile se refera la eliberarea al carei subiect fusese poporul (v. 21-25). Israel nu trebuia sa crute nimic de la canaaniti, nici de la dumnezeii lor. Nimic pentru a satisface spiritul razboinic si de dominatie care anima in general natiunile cuceritoare, pentru ca Israel era un popor sfant, consacrat pentru Domnul (v. 6)!

Deuteronom 7:7-26

Voi si cu mine, noi suntem dispusi sa-i iubim pe cei care ne iubesc, pe cei care ne par simpatici, binevoitori (Luca 6.32). Dragostea lui Dumnezeu este de o cu totul alta natura. Ea s-a exercitat inca din Egipt asupra lui Israel, popor slab si nevoias, care nu-L cauta pe Dum nezeu, „cel mai mic dintre toate popoarele“ (v. 7, 8). Asupra noastra, aceasta dragoste s-a exercitat pe cand eram fara putere, fara evlavie, inca pacatosi, vrajmasi lui Dumnezeu (Romani 5.6, 8, 10). Omul iubeste cand gaseste la altii motive pentru aseme nea sentimente; este o iubire preferentiala. La Dumnezeu, dimpotriva, toate motivele pentru a ne iubi se aflau in propria Sa inima, astfel ca aceasta dragoste se revarsa peste toate fapturile Sale fara nici o deosebire. De acum, dragostea pe care Dumnezeu o asteapta de la om nu este raspunsul convenit la dragostea Sa; ea are un motiv: „noi Il iubim pentru ca El ne-a iubit intai“ (1 Ioan 4.19). Si are pentru noi o consecinta: ascultarea (v. 9). Acesteia, inima lui Dumnezeu ii raspunde din nou, dar cu un sentiment deosebit, cel din v. 13, care are drept cores pondent in Noul Testament promisiunea Domnu lui Isus: „Daca Ma iubeste cineva, va pazi Cuvantul Meu si Tatal Meu il va iubi ...“ (Ioan 14.23; 1 Ioan 5.3). Fie ca Dumnezeu sa ne dea tuturor sa traim din plin aceasta experienta.

Deuteronom 8:1-20

„Iti vei aduce aminte ... adu-ti aminte!“ – iata firul calauzitor al acestei carti, si aceasta pentru ca inima lui Israel, ca si a noastra, este prompta in a uita de Dumnezeu, de elibe rarile Sale, de promisiunile Sale, de poruncile Sale (compara cu Marcu 8.17 ...). Domnul Isi purtase poporul „cum poarta un om pe fiul sau“ (1.31). Aici il pedepseste „cum cearta (sau „educa“, sau „disciplineaza“) un om pe fiul sau“ (v. 5). «Purtat» si «pedepsit» sunt doua privilegii ale copilului lui Dumnezeu (Evrei 12.5 ...). Cel de-al doilea ne pare mai greu de acceptat decat primul. Dar ce urmareea Dumnezeu cand permitea experientele din pus tiu? Scopul este repetat de trei ori: „ca sa te sime reasca“ (v. 2, 3, 16). Un om care are nevoi este mai dispus sa se intoarca spre Creatorul lui si acesta este tocmai punctul pe care il asteapta Dumnezeu, pentru ca incercarea nu este nicio data un scop in sine, ci un mijloc „ca sa-ti faci bine la sfarsit“ (v. 16). Ce contrast intre pustiul pe care Israel tocmai il traversase, un pamant plin de „uscaciune, unde nu era apa“ (v. 15) si „tara cea buna“, plina de paraie, de izvoare si de ape adanci, in care avea sa intre! Ce contrast de asemenea intre hrana din Egipt (Nu meri 11.5) si imbel si gatele roade din tara Canaanului, datatoare de putere, de bucurie, de sana tate, de salvare si care evoca roada Duhului prezentata pe larg in Galateni 5.22!

Deuteronom 9:1-17

Pentru a descrie forta vrajmasilor lui Israel, Moise se foloseste de aceleasi mijloace ca si oamenii necredinciosi care inmuiasera inima poporului (1.28), pentru ca aceasta putere era reala. Poporul nu trebuia sa o desconsidere, ci, mai degraba, sa-si puna increderea intr-o putere mai mare. Dumnezeu avea sa mearga inaintea lor spre a des cu raja si nimici aceasta putere a vrajmasului. Contrar criteriilor obisnuite ale oamenilor – cantitate sau calitate – interventia lui Dumnezeu in favoarea lui Israel n-a fost dictata nici de numarul (7.7), nici de buna inclinatie naturala a acestui popor. „Sa stii dar ca nu pentru dreptatea ta – reaminteste Moise – iti da Domnul Dumnezeul tau aceasta tara buna ca s-o stapanesti“ (9.6). Copilul lui Dumnezeu nu se poate lauda nici macar cu atata indreptatire proprie ca Israel. „El ne-a mantuit, nu pentru fapte, implinite in dreptate, pe care le-am facut noi, ci dupa propria Sa indurare ...“ (Tit 3.5-7). Si pentru ca poporul sa nu fie tentat sa atribuie alegerii lui Dumnezeu meritele lor personale, conducatorul lor le aminteste episodul umilitor cu vitelul de aur. Daca ne vom aduce aminte fara-ncetare de credinciosia Domnului (cap. 8), nu vom uita niciodata cat de slabe sunt inimile noastre (v. 7; Ezechiel 16.30).

Deuteronom 9:18-29

Invitat sa nu-si uite greselile trecute, Israel putea alatura aici o alta aducere-aminte: cea a mijlocitorului credincios care i-a reprezentat pe munte. Moise este mentionat in mod deosebit in Psalmul 99.6 printre cei care Il cheama pe Domnul si care striga spre El. Ce implorari fierbinti a stiut el sa inalte catre Dumnezeu pentru popor, ca si pentru fratele sau Aaron! Iata intr-ade var pentru noi doua subiecte constante de rugaciune: pe de o parte adunarea, iar pe de alta parte membrii familiei noastre. Si tot Psalmul 99 confirma eficacitatea rugaciunii cre dintei: „Tu le-ai raspuns: Tu ai fost pentru ei un Dumnezeu iertator“ (Ps. 99.8; Iacov 5.16). Ne vom bucura sa constatam ca in acest psalm este numit si Aaron. Nu numai ca i-a fost iertat pacatul sau grav, ci a putut dupa aceea sa

devina, la randul sau, un mijlocitor (Numeri 16.47). Cand am invatat o lectie prin propria experienta, putem sa fim un ajutor pentru altii. Aceasta a fost experienta lui Petru. Spunandu-i ca S-a rugat pentru el, Domnul a adaugat: „cand te vei intoarce, sa-i intaresti pe fratii tai“ (Luca 22.32). Ce bucurie, prieteni crestini, ca putem conta pe prezen ta in cer a unui Aparator divin care mijlo ceste la Tatal in favoarea fiecaruia dintre noi!

Deuteronom 10:1-11

De-abia intrate in mainile lui Moise, cele dintai doua table ale legii au si fost sfaramate, pentru ca judecata sa nu patrunda odata cu ele in tabara idolatra. In plus fata de aceasta data, Domnul va porunci ca noile table sa fie puse imediat in chivot, simbol al Domnului Hristos care este garantul mentinerii intregi a legii. Potrivit propriilor Sale cuvinte (Matei 5.17-19), Domnul Isus n-a venit pentru a desfiinta legea, ci pentru a o implini (Matei 5.17 nota a: pentru a-i arata plinatatea). Nici o iota, nici o frantura de litera pe care iubitul nostru Salvator sa nu o fi satisfacut perfect! El va fi si in aceasta privinta cel mai mare in Imparatia cerurilor. 2 Corinteni 3 compara „cele zece porunci“, inscise odinioara pe piatra, cu „epistola lui Hristos“, gravata „pe table de carne, ale inimii“ (2 Cor. 3.3), „epistola“ care se rezuma in fapt la un nume, cel al Domnului Isus, pe care Duhul Sfânt îl imprima in inimile rascumpa ratilor Sai. Dar nu pentru a ramane ascuns acolo. O scri soare este facuta pentru a fi citita. Numele lui Hristos trebuie sa poata fi citit de catre cei care ne cunosc. In preajma noastra, multi sunt cei care nu citesc niciodata Biblia. Intr-o maniera indirecta ei pot fi constransi sa o faca, in masura in care comportarea noastra, pe care ei o observa, pune in practica invataturile Sale si Il reflecta pe Isus (1 Petru 3.1sf, 2).

Deuteronom 10:12-22

Versetele 12 si 13 asaza inaintea copiilor lui Israel un plan minunat. Prie ten crestin, Domnul nu doreste nici „de la tine“ altceva, decat teama, credinciosie, dragoste, lepadare de sine, ascultare. Mica 6.8 pune aceeasi intrebare si, ca raspuns, invita la dreptate, la bunatate, la smerenie. Toate acestea ni se cer in interesul nostru: „spre binele tau“ (v. 13) si nu sunt decat un raspuns corect la iubirea divina. Fericite legaturi reciproce: „Domnul S-a alipit de parintii tai, ca sa-i iubeasca ...“ (v.15) ... „tu sa te alipesti de El“ (v. 20)! Este ceruta circumcizia inimii. Un semn exterior nu este suficient pentru a face proba ca cineva are o religie (Romani 2.29). Trebuie sa existe in inima dovada ca pretentiile carniei au fost judecate si ca cineva apar tine lui Dumnezeu. Domnul este Sustinatorul celor care sunt singuri in viata. Orfanul, vaduva, strainul – sunt in mod cu totul deosebit subiectele ingrijirii Sale. „Dumnezeul cel mare, cel tare si cel infricosator“ (v. 17), care a facut „aceste lucruri mari si infricosatoare“ (v. 21), este in plus un Dumnezeu plin de mangaiere, un Tata pentru orfani, un Aparator facand dreptate vaduvelor (Psalmul 68.5) „El este lauda ta“ (v. 21). Nu numai ceea ce a facut, ci Insasi Persoana Sa este, pentru inimile si buzele celor rascumparati, un subiect continuu de bucurie si de adorare.

Deuteronom 11:1-15

Poporul lui Dumnezeu este indemnat sa faca precum plugarul care, pentru a-si alinia brazda, ia repere din urma si dinaintea lui. Pentru a reveni la drumul drept, Israel va privi intai inapoi, pentru a-si aminti de iesirea din Egipt si de dificila calatorie prin pustiu (v. 2-7; Ieremia 2.23: „Priveste-ti calea in vale“), apoi inainte, pentru a contempla prin cre din ta bogata tara a promisiunii (v.10-12). Ratacirile noastre trebuie sa ne serveasca de avertisment si sa vorbeasca constiintei noastre, in timp ce perspectiva mostenirii ceresti care ne asteapta este menita sa ne stimuleze inimile. Confruntati necontenit cu un trecut jalonat prin har si cu un viitor glorios, umblarea noastra va tinde sa fie dreapta. Ce contrast intre tara promisiunii si Egipt, imagine a lumii! Pentru a avea apa, chiar si in zilele noastre, egiptenii sunt obligati s-o ridice cu greu pana la jgheaburi, cu ajutorul scripetelui, un fel de moara ac tionata primitiv cu piciorul (v. 10 sf.), in timp ce in tara Canaanului, ploaia cerului asigura apa fara plata si din abundenta. Da, ce contrast intre sarmanele eforturi ale omului din lume de a-si fauri singur fericirea si terenul binecuvantat pe care este asezat acum rascumparatul Domnului, care primeste totul prin harul Dumnezeului sau!

Deuteronom 11:16-32

„Sa va puneti deci aceste cuvinte ale Mele in inima si in suflet“ (v. 18). „Daca ... cu vintele Mele raman in voi...“ este cuvantul de ordine pe care ni l-a lasat Domnul Isus la plecare. Daca lucrul acesta este implinit, atunci vom sti cum sa ne rugam (Ioan 15.7), cum sa-l vorbim (Psalmul 45.1; Matei 12.34), cum sa ne ferim de rau (Psalmul 119.11). In fiecare moment al zilei vom fi preocupati de aceste cuvinte si cu Cel care le-a rostit. Conversatiile noastre, faptele noastre, umblarea noastra le vor purta amprenta. Se va putea citi pana si pe fata noastra fericirea pe care ele ne-o asigura. In caminul nostru, la locul nostru de munca, in alergaturile noastre, „in toate“ vom impodobi „invatatura care este a Dumnezeului nostru Mantuitor“ (Tit 2.10 si nota c). Apoi vine concluzia tuturor acestor indemnuri la ascultare: „Iata, va pun inainte astazi binecuvantarea si blestemul“ (v. 26). In fata fiecaruia dintre noi se deschid aceste doua cai. Una este poteca ingusta a as cultarii de Domnul; cealalta, drumul larg al propriei noastre vointe. Insa la aceasta rascruce, Dumnezeu a asezat stalpi indicatori. Calea ascultarii duce la bine cuvantare; cealalta, a vointei proprii, la bles tem. Pe care o vom alege si urma?

Deuteronom 12:1-19

Pana la cap. 4, poporul a fost invitat sa scoata invatatura din trecut. De la cap. 4 pana la cap. 11, Moise le-a pus pe inima marea datorie a ascultarii de DOMNUL. Aici vom ajunge la cea de-a treia parte a cartii, in care Israel va primi instructiuni pentru vremea cand va locui in tara. Si cea mai importanta dintre acestea este cu privire la stabilirea unui loc pen tru a aduce inchinare Dumnezeului sau. Is raelitii trebuia intai sa curete tara de uraciunile canaanitilor, apoi sa caute – dar nu sa aleaga – locul (v.5) unde va fi celebrata inchinarea. Nu este de competenta crestinului sa hota rasca unde sau cum li va aduce lauda lui Dumnezeu. Datoria lui este sa se informeze cu grija, dupa Scriptu ra, cu privire la locul unde Domnul a promis ca va fi prezent. Cand este nesigur, sa urmeze exemplul celor doi ucenici pe care Dom nul i-a trimis sa pregateasca Pastele si care L-au in trebata: „Unde vrei

sa pregatim?“ (Luca 22.9). Numai in acest loc ales de Domnul (v.14) isi va putea aduce israelitul felurile sale jertfe, va putea manca din ele, in sfarsit, se va putea bucura cu toata casa lui (v. 7, 12). Ce imagine a ceea ce avem sa facem si sa primim in prezenta Domnului Isus cand suntem stransi in jurul Lui! (Matei 18.20).

Deuteronom 12:20-32

Prin gura lui Moise, Domnul vine sa le aduca aminte ca, cel dintai, El are dreptul de a fi slujit de catre poporul Sau. Insa El nu le ramane niciodata dator. De indata ce a primit de la ei ceea ce I se cuvine, Se reveleaza ca un Dumnezeu plin de bunatate, care Se ingrijeste de hrana lor si care patrunde cu tandrete in circumstantele vietii lor de zi cu zi. Aceasta nu le da credinciosilor dreptul sa se poarte dupa bunul lor plac! Deci, „fie ca mancati, fie ca beti, fie orice faceti, sa faceti toate pentru gloria lui Dumnezeu“ (1 Corinteni 10.31). Noul Testament ii confirma copilului lui Dumnezeu ca trebuie sa se abtina de la a manca sange si „sa se fereasca de intinarile idolilor“ (Fapte 15.20). Aceasta ul tima interdictie arata grija lui Dumnezeu pentru ai Sai. Sa fim siguri ca, daca Domnul ne interzice un lucru, nu o face in mod arbitrar, numai pentru a ne crea greutate, ci pentru ca sa nu fim „prinsi in cursa“ (v. 30). Tot acest verset ne invata ca adesea primul pas pe calea idolatriei este curiozitatea. „Cum au slujit natiunile acestea dumnezeii lor?“ Interesul fata de rau este un semn ca nu am fost profund miscati in constiinta si ne conduce neinarmati pe teritoriul lui Satan.

Deuteronom 13:1-18

Un profet mincinos este periculos mai ales atunci cand se ridica din mijlocul poporului lui Dumnezeu. Toti apostolii dau un semnal de alarma cu privire la acesti invatatori falsi care, „prin cuvinte dulci si vorbiri frumoase, amagesc inimile celor fara rautate“ (Romani 16.18; 2 Petru 2.18; 1 Ioan 2.19; Iuda 4). „Sa nu asculti“, indeamna v. 3 – ci, dimpotriv, „voi sa umblati dupa DOMNUL, sa ascultati de glasul Lui“ (v. 4). Si garranta pentru oile Bunului Pastor consta intr-o buna cunoastere a glasului Sau (Ioan 10.4, 5). Atunci nu le este deloc greu sa deosebeasca – pentru a fugi – glasul unui strain. Un al doilea pericol, tot atat de greu sesizabil, il constituie influentele rele, cu atat mai de temut cand vin de la cineva apropiat. „Nu va amagiti: „Tovarasiile rele strica obiceiurile bune!“ (1 Corinteni 15.33). Sa avem curajul sa rupem o relatie care tinde sa ne indeparteze de Domnul (Luca 14.26). In sfarsit, raul se poate manifesta si colectiv, incat sa contamineze un oras intreg. Crestinul credincios este chemat sa se retraga din mijlocul tuturor religiilor in care, in lumina Cuvantului lui Dumnezeu, va descoperi nedreptate (2 Timotei 2.19).

Deuteronom 14:1-21

Acesti „fii ai Domnului“ (v. 1) erau „un popor sfant pentru Domnul ... deosebit intre toate popoarele“ (v. 2). Din aceasta trebuia sa decurga o comportare sfanta si versetele le care urmeaza ne arata cum sa pastram aceasta pozitie. Biblia este piatra de incercare care ne ajuta sa facem distinctie intre ceea ce este curat si ceea ce nu este. Animalele curate erau acele care satisfaceau ambele conditii enuntate. Cele care, asemenea camilei, rumega, dar nu au copita despicata (multa cunostinta, dar o umblare ne potrivita), trebuia sa fie respinse si tot asa cele care, asemeni porcului, lasau urme

ireprosabile cu picioa rele, dar nu se hraneau corespunzator. Fariseii ilustra foarte bine aceasta categorie. In exterior despartiti de rau, nu erau condusi in interior de Cuvantul lui Dumnezeu. Ieremia este un exemplu de om care a reunit cele doua ca ractere: „Cuvinte le Tale au fost gasite si eu le-am mancat ...“, declara el. Aceasta este „rumegarea“. Iar in versetul ur mator: „N-am stat in adunarea celor batjocoritori ...“ (Iere mia 15.16, 17). Aceasta este umblarea in despartire.Reptilele zburatoare erau necurate (v. 19). Dumnezeu nu aproba amestecul celor ceresti (cu aripi) cu cele paman testi (reptilele).

Deuteronom 14:22-15:6

„Religia curata si neintinata inaintea lui Dum nezeu“, de care ne vorbeste Iacov (Iacov 1.27), are doua aspecte: „a-i cerceta pe orfani si pe vaduve in neca zul lor, a se pastra neintinat de lume“.Ieri am abordat aspectul personal: a ra mane cu rat. Astazi avem inainte celalalt aspect: sluji rea dragostei pentru cei necajiti si lipsiti: orfanul, vaduva (v. 29), precum si levitul, strainul, saracul. „Dati milos te nie“, a spus Domnul Isus, „faceti-va pungii care nu se inveclesc...“ (Luca 12.33). Fara indo iala ca Dumnezeu nu duce lipsa de nimic; El ii poa te „satura cu paine pe saracii Sai“ (Psalmul 132.15) fara ajutorul nostru. Daca ne cere sa impartim ceea ce avem nu este pentru ca El are nevoie, ci ca sa ne invete sa dam. El stie ca ini mile noastre sunt, prin firea lor, egoiste, preo cu pate de nevoile proprii si deloc sensibile la nevoile altora. Iar Lui li face placere sa vada in ai Sai primele roade ale vietii divine: iubirea in manifestarile ei multiple. Da, inima Lui de Tata se bucura sa vada la copiii Lui o oarecare asemanare cu Fiul Sau preaiubit, care din dragoste a facut totul pentru ei (2 Corinteni 8.9).

Deuteronom 15:7-23

A darui este o bucurie nu numai pentru cel care primeste, ci si pentru cel care da (Fapte 20.35). Insusi Dumnezeu, „Tatal luminilor“ (Iacov 1.17), care ne da orice dar desavarsit, Se bucura mai mult decat oricine sa faca daruri. Si, cu scopul ca ai Sai sa imparta aceasta bucurie, El asaza in calea lor prilejuri de a darui. Ce contradictie daca inima lor este trista facand aceasta (v. 10)! Sa nu uitam ca „Dumnezeu il iubeste pe acela care da bu curos“ (2 Corinteni 9.7).„Saracii nu vor lipsi din tara“ (v. 11). „Pe saraci ii aveti intotdeauna cu voi“ a spus Domnul Isus (Ioan 12.8). Pentru a gusta bu curia de a da, chiar daca nu mai mult decat un cuvant de simpatie sincera, gasim intotdeauna o ocazie. Poate ca o astfel de ocazie este „aruncata la poarta“ noastra (Luca 16.20, vezi nota k), precum Lazar in fata celui bogat, dar ne lipsesc ochii inimii pentru a o vedea, credinciosia pentru a ajuta! „Cine are ochi binevoitor va fi binecu vantat, pentru ca da saracului din painea lui“ (Proverbe 22.9). Si exemplul slujitorului evreu – imagine a Domnului Hristos – care urmeaza aceste invataturi ne aminteste ca tot ce facem din dragoste pentru cineva mai sarac sau mai mic decat noi, pentru Domnul o facem.

Deuteronom 16:1-17

Dintre cele sapte sarbatori mentionate in Le vi tic 23, acest capitol ne aminteste numai despre pri mele trei in functie de importanta lor: Pastele, mult mai detaliat aici, sarbatoarea saptamanilor sau Cincizecimea, in sfarsit, sarbatoarea Corturilor. Cu aceste trei mari ocazii, fiecare israelit trebuia sa

se suie la locul pe care Domnul Si l-a ales ca locuinta. Luca 2.41 ... ii prezinta pe Iosif si pe Maria mergand pentru Paste la Ierusalim cu copilul Isus. Iar Luca 22.14 ... relateaza ultimul Paste pregatit pentru Domnul. Era o mare nevoie a inimii Lui: „Am dorit mult sa mananc Pastele acesta cu voi inainte de a patimi“ (v. 15), le-a spus El ucenicilor. Acele zile solemne erau anuale, cu toate ca Domnul dorea ca fiecare din poporul Sau sa-si aminteasca in fiecare zi de iesirea lor din Egipt (v. 3), unde fusesera robi. Nu se cuvine ca numai o data pe an sau o data pe saptamana si anume duminica, rascumparatul Domnului sa-si aminteasca ca de unde a fost scos prin har. El trebuie sa fie recunoscator in fiecare zi. Aceasta amintire il va scuti de o purtare usuratica. Fara a inceta sa fie serios, crestinul este chemat sa guste mai dinainte bucuriile cerului. „Sa ai bucurie deplina!“ (v. 15). „Bucurati-va totdeauna in Domnul“, scrie apostolul (Filipeni 4.4; 1 Tesaloniceni 6.16).

Deuteronom 16:18-7:7

Pana la sfarsitul cap. 18 ne sunt prezente grupuri diferite de persoane responsabile: judecatorii, imparatii, preotii, levitii si profetii in Israel.

Judecatorii si supraveghetorii (sau „carturarii“) sunt numiti primii. Ei trebuia „sa judece poporul cu judecata dreapta“, fara sa primeasca mita (v. 18, 19, vezi si nota b; Proverbe 18.5; 24.23; 17.23). Iacov, in epistola sa, pune accent in mod deosebit pe relatiile fata de aproa pe si pe relatiile cu cei bogati si cu cei saraci. El nu „cauta la fata omului“ (Iacov 2.1), nu admite egoismul, impietirea inimii (Iacov 2.15, 16), lacomia si asuprirea (Iacov 5.1...). Si, ca sa nu uitam niciodata pana unde poate sa ne coboare nedreptatea, el ne aminteste: „L-ati condamnat, l-ati ucis pe cel drept“ (Iacov 5.6).

Nu numai ca Israel nu a urmarit „dreptatea si numai dreptatea“ (v. 20), ci l-a respins si l-a rastignit pe „cel drept“ (Iov 12.4). Faptul ca erau necesari doi sau trei martori pentru ca o acuzatie sa fie intemeiata ne arata cat suntem de falimentari si cat de departe suntem de Domnul Hristos, singurul „Martor credincios si adevarat“ (Apocalipsa 3.14; Ioan 8.14).

Deuteronom 17:8-20

Hotararea pronuntata de preot sau de judecator era investita cu autoritate si trebuia implinita. Pavel afirma ca „nu este autoritate decat de la Dumnezeu ... De aceea, cine se opune autoritatii se impotrivieste randuielii lui Dumnezeu“ (Romani 13.1, 2; 1 Petru 2.13-17). Dar cel care detine puterea este raspunzator inaintea lui Dumnezeu pentru modul in care o exercita. Imparatilor li s-au facut mai multe recomandari importante: sa nu aiba multi cai (mandrie), nici multe sotii (poftele carni), „nici sa nu-si stranga mult argint si aur (poftea ochilor), ci sa ia drept indrumar numai Legea divina, in sfarsit, sa nu se inalte mai presus de fratii lor (acestia fiindu-le frati, nu supusi). Solomon, cel mai mare dintre toti imparatii lui Israel, a calcat toate aceste porunci (1 Regi 10.22-28; 11.1, 4; 12.4). La polul opus, Iosia, unul dintre ultimii sai urmasi, s-a distins prin cinstea pe care a acordat-o Cartii lui Dumnezeu atunci cand a fost gasita si prin efectele practice ale Cuvantului in viata lui (2 Cronici 34.14 ...). Avand un exemplar al Cartii Sfinte, purtandu-l cu noi, citindu-l in toate zilele vietii, vom invata sa ne temem de Domnul, sa cunoastem cuvintele Sale «pentru a le implini» (v. 19).

Deuteronom 18:1-22

Capitolul 18 pune inaintea noastra persoane cu pozitii religioase im portante. Profetii, in mod deosebit sunt oameni cu ras pun de rea de a vorbi in Numele Domnului. Ce grozava in selatorie cand acestia nu sunt credin ciosi! Atunci este pericolul ca o minciuna sa fie con siderata cuvant de la Dumnezeu (vezi 1 Regi 22.22).Versetele 9-12 il pun in garda pe poporul lui Dumnezeu impotriva activitatii astrologilor, a inteleptilor, a vizionarilor, a spiritistilor, a ghicitorilor ..., a tuturor formelor de ocultism. Astazi mai mult decat oricand, multimile alearga dupa asemenea lucruri dezgustatoare. Sa ne ajute Dumnezeu sa privim aceste lucruri cu scarba, asa cum le priveste si El!In tara, Israel a cunoscut succesiv perioada judeca torilor, apoi a regilor si a profetilor. Si unii si altii au fost cel mai adesea pastori necredinciosi. De aceea DOM NUL a trimis, pentru a-Si hrani poporul, pe Cel care, printre alte titluri de glorie, este Jude catorul cel drept, Imparatul Imparatilor, Profetul mentionat in v. 15 si pe care Il as teapta Israel. Petru, predicand iudeilor Evanghelia, se va putea baza pe aceste versete pen tru a li-L vesti pe Isus. El este Insusi Cuvantul. Sa-L ascultam in tot ce ne spune (v. 15; Fapte 3.22 si 7.37).

Deuteronom 19:1-14

„Nu este alt Dumnezeu in afara de Mine: un Dumnezeu drept si un Salvator; nu este altul in afara de Mine“, declara Domnul (Isaia 45.21). Fiind drept, il condamna pe criminal (v. 12-13). Ca Mantuitor, El ofera adapost celui care a ucis din greseala. Au fost randuite trei cetati ca locuri de refugiu, acestea fiind un simbol al adapostului pe care il avem in Hristos fata de dreapta manie a lui Dumnezeu. Ce ni se cere pentru a ne bucura de acest adapost? Nimic altceva decat credinta in unicul mijloc pus la dispozitie de Dumnezeu pentru mantuirea pacatosului vinovat si a intregii rase umane, vinovate de varsarea sange lui Fiului Preaiubit al lui Dumnezeu (v. 10-13). S-ar parea ca la aceasta cetate de scapare se gandea Pavel cand spunea ca doreste sa alerge pentru a-L castiga pe Hristos si pentru a fi „gasit in El“, nu cu neprihanirea lui proprie, ci cu cea primita prin credinta in Hristos (Filipeni 3.8-9; Evrei 6.18 sf.). Nu numai prin violenta ii poti face rau aproapelui, ci poti sa-i „muti hota rele“ (v. 14), adica sa-l dai deoparte si sa-ti asiguri, in dauna lui, o pozitie mai inalta in lume. Crestinului i se spune sa fie multumit cu ceea ce are acum (Evrei 13.5), sa fie treaz (1 Petru 5.8) si in acelasi timp sa nu insiste asupra drepturilor sale. „Blandetea voastra sa fie cunos cuta de toti oamenii“ (Filipeni 4.5; Luca 6.29-31).

Deuteronom 19:15-20:9

Preotii si judecatorii trebuia sa demaste si sa pedepseasca martorii mincinosi (v. 18; Proverbe 19.5-9). Plini de nedreptate, pe cand Isus era adus inaintea Sinedriului lor, ei au cautat martori mincinosi impotriva Lui, pen tru ca sa-L condamne la moarte (Matei 26.59)! Stefan, de asemenea in fata sinedriului, a fost acuzat de catre martori falsi (Fapte 6.13).Capitolul 20 trateaza razboiul. Cine era ras punzator de pregatirea lui si de inrolarea os ta silor? Ne-am fi asteptat sa fie ofiterii. Nicidecum; de data aceasta erau preotii si judecatorii. Acestia aveau sarcina sa pregateasca razboiul. De fapt, nu trebuia evaluata forta arme lor sau a soldatilor, ci credinciosia si daruirea lor pentru Domnul.Versetul 5 si urmatoarele prezinta motivele pentru care cineva trebuia amanat sau

lasat la vatra. Acestea ne-ar putea face sa ne gandim la cei din pilda nuntii, care aduceau scuze ne potri vite: „am cumparat un ogor ... m-am casa torit ...“ (Luca 14.18-20). Dar sa ascultam ce spu ne cineva cu experienta, care a „luptat lupta cea buna“: „Nimeni, slujind ca ostas, nu se incurca in treburi le vietii, ca sa placa celui care l-a inrolat“. Aceasta este conditia pentru ca oricare dintre noi sa fie „un bun ostas al lui Hristos“ (2 Timotei 2.3-4; 4.7).

Deuteronom 20:10-20

Copiilor lui Israel le era ingaduit sa incheie pace cu cetatile indepartate. Dar nu trebuia sa arate nici un strop de indurare pentru cetatile vecine, care ar fi impiedicat poporul sa intre in stapanirea tarii. In ce ne priveste, noi, crestinii, trebuie sa putem distinge intre lucrurile de pe pamant pe acelea pe care le putem folosi in mod legitim de cele pe care trebuie sa le respingem in mod ferm pentru ca ne-ar putea lipsi de bucuria mostenirii noastre ceresti. Noua ne revine sa facem distinctia aceasta. Israelitii trebuia sa respecte pomii fructiferi si sa nu-i foloseasca pen tru razboi. Avertisment care poate avea o semnificatie spirituala! Unii crestini arata un fanatism orb si sectar, agitand ca pe o arma de lupta ceva ce Dum nezeu a dat, poate, pentru a-i inviora si a-i hrani pe ai Sai. Versetele 19 si 20 avertizeaza, in acelasi timp, impotriva risipei. Sa ne gandim la exemplul pe care ni l-a dat Domnul Isus Insusi. El, Creatorul, care putea inmulti la infinit painile – asa cum a si aratat – a avut grija ca sa stranga in cosuri ramasitele, „ca sa nu se piarda ceva“ (Ioan 6.12).

Deuteronom 21:1-9

Iata-i din nou pe judecatori in fata unui caz stanjenitor! Sa ni-l imaginam pe Israel intrat in tara sa, locuind in cetati. Intr-o zi, este gasit pe camp un cadavru. Cine este vinovat de aceasta crima? Nimeni nu stie. Nu se pune problema razbunarii sangelui, nici de cetatea de scapare! Cu toate acestea, este nevoie de un responsabil, pentru ca orice sange varsat trebuie sa fie razbunat (Geneza 9.6). Atunci batranii si judecatorii, prin ma su ra tori, determina care este cetatea cea mai apropiata. Asupra ei va fi pusa din nou vina. Va trebui cetatea sa fie distrusa? Nu! Harul lui Dumnezeu prevedea o jertfa in virtutea careia El poate ierta respectand dreptatea. Avem in aceasta o imagine a lui Hristos, a jertfei Sale, a mortii Sale. Ierusalimul este orasul vinovat, cetatea „care omoara pe profeti si ucide cu pietre pe cei trimisi la ea“ (Matei 23.37). Crima ei cea mai mare a fost rastignirea Fiului lui Dumne zeu. Ce minune a harului! Tocmai acea moarte a devenit calea dreapta prin care Dum nezeu sa poata ierta! In adevar, si prin jertfa vitelei, Domnul Isus este asezat inaintea noastra. Cel care niciodata n-a cunoscut jugul pacatului (v. 3) a coborat in valea mortii, facand ca, de atunci, sa curga pentru noi raul de nesecat: harul etern al Dumnezeului salvator (v. 4).

Deuteronom 21:10-23

Mari erau privilegiile intaiului-nascut in Israel (v. 17). Dar ce sunt acestea in comparatie cu avantajele pe care le avem daca suntem copii ai unor parinti credinciosi, crescuti dupa invataturile Cuvantu lui? Nu este trist sa constatam ca, in ciuda privilegiilor atat de mari, multi au apucat pe calea fiilor nesupusi si razvratiti? O asemenea cale pentru tanarul israelit sfarsea cu moartea fara mila. Trebuia ucis cu pietre in temeiul marturiei propriilor lui parin ti . Ori aceasta istorie a fiului nebun, betiv si

desfranat o regasim in Luca 15, dar avand un cu totul alt final. Fiul risipitor nu era cu nimic mai bun decat fiul razvratit din acest capitol. Dar harul l-a gasit si a lucrat in inima lui, impingandu-l la pocainta. Astfel, in loc de acuzatia tatalui, el gaseste bratele sale deschise; in loc de o sentinta ne comu tabila, o iertare deplina; in locul mortii, casa tatalui, ospatul, bucuria. O alta moarte teribila este amintita in v. 22 si 23. Si aceea este o imagine a Fiului preaiubit, a Fiului ascultator care a murit in locul nostru! „Blestemat este oricine este atarnat pe lemn“ reaminteste Galateni 3.13. De nepatruns este taina crucii! Hristos a fost facut blestem, pentru ca binecuvantarea promisa prin credinta sa ajunga pana la noi.

Deuteronom 22:1-12

Domnul nu condamna numai raul evident si grosolan (cap. 21). El dezaproba orice forma de egoism. Pierderea unui bou sau a unui magar este semnul lipsei unei supravegheri sustinute (1 Samuel 9.3). Totusi Dumnezeu doreste prin aceasta sa ma invete ca nu am dreptul sa fiu indiferent cu privire la ceea ce i se intampla aproapelui meu. El imi aminteste ca acesta este fratele meu si ma invita sa ma ocup de ce ii apartine lui cu tot atata grija ca si cum ar fi ale mele. Fara berbecul sau pentru jertfa, fara boul sau pentru a ara, fara magarul sau pentru a-i purta poverile, cum ar fi putut un israelit sa-l slujeasca DOMNULUI si sa supravietuiasca? Sa nu fim ca acei credinciosi pe care ii deplangea Pavel pentru ca le lipsea duhul de slujire: „Toti cauta cele ale lor ...“ (Filipeni 2.21; cititi si 1 Corinteni 10.24). Versetul 5 este aplicabil mai ales in zilele noastre, cand femeia cauta sa fie egala cu barbatul. Aceasta este o rasturnare a ordinii lui Dumnezeu in creatie. In orice fel, chiar daca putea sa se realizeze intelegerea a acestor invataturi ne scapa, sa ne pazim de „cearta“ (1 Corinteni 11.16). Versetele 9-11 ne amintesc faptul ca Dumnezeu nu doreste in viata si in marturia copiilor Sai nici conflicte, nici ames tecul adevarurilor divine cu principiile acestei lumi.

Deuteronom 23:15-24:6

Sa-L privim pe Isus invatand ucenicii si multumimile. Parcurgand poruncile lui Moise, pe care fariseii le respectau intocmai, El dorea sa-i faca sa patrunda gandul lui Dumnezeu, intelegand Sa, dragostea Sa. Astfel de exemplu avem cand ucenicii Sai striveau spre trecand prin lanurile de grau in zi de Sabat sau cand intrebau cu viclesug despre divort (Matei 12.1 ...; 19.3 ...). Sa incercam si noi, citind aceste capitole, sa descoperim aceeasi intelegere divina si aceeasi dragoste. Alaturi de o dreptate absoluta straluceste o buna natate de savarsita. Sunt aparate drepturile pro prietari lor, fara ca acest lucru sa se faca in dauna indatoririlor fra testi cu privire la mila. Numai Dumnezeu poate stabili un astfel de echilibru si este important sa-l observam in lumea noastra in tot deauna gata sa treaca de o parte sau de alta. Copii lui Dumnezeu nu are de ales intre diferite sisteme politice, economice sau sociale. Pentru el, aceste probleme sunt rezolvate dinainte. El nu are alta doctrina decat aceea de a se supune voii Tatalui sau si aceasta voie nu se afla nici in ziare, nici in cartile oamenilor care o pot descoperi, ci in „Cuvantul viu, care ramane pentru totdeauna, al lui Dumnezeu“ (1 Petru 1.23).

Deuteronom 24:7-22

Dumnezeu este lumina; Dumnezeu este dra goste (vezi 1 Ioan 1.5; 4.8). El Se reveleaza sub acest dublu aspect in poruncile aparent cele mai mici. Lumina: condamna hotul, supravegheaza aparitia leprei (simbol al pacatului), cere dreptate din partea celui care da cu imprumut si a celui care angajeaza lucratori, apreciaza masura de responsabilitate a fiecarui pacatos. Dragoste: are ochii indreptati spre toti cei oprinati: datornici, saraci, straini, va duve, orfani, slujitori, iar strigatele lor ajung la urechile Lui. Este ceea ce declara Iacov cu privire la acei bogati care oprisera plata lucratorilor care le secerasera ogoarele (Iacov 5.4). Lumea ii admira pe cei puternici si bogati. Cei slabi si mici, dimpotriva, ii intereseaza in mica masura. Dragi copii ai lui Dumnezeu, sa veghem sa nu ne lasam atrasi de o astfel de atitudine. Stapanul nostru a traversat aceasta lume ca un rob, ca un strain, ca un sarac. Isus din Nazaret n-a fost subiect al consideratiei. A fost „dispretuit si parasit de oameni ... si noi nu L-am pretuit“ (Isaia 53.3). „Voi l-ati dispretuit pe cel sarac“ remarca Iacov in cap. 2.6. In acelasi timp, Psalmul 41 se deschide astfel: „Ferice de cel care-l intelege pe sarac!“

Deuteronom 25:1-10

Anumite delictes atrageau dupa sine pedeapsa corporala si aceasta trebuia sa fie aplicata, dar cu masura. Evrei 12.9 precizeaza ca pedeapsa corporala este un privilegiu al disciplinarii parintesti care contribuie la impunerea respectului (vezi Proverbe 23.13, 14). Dumnezeu foloseste aceasta pedeapsa cu nuiua ca exemplu al disciplinarii pe care El Insusi o aplica in cazul copiilor Sai, amintindu-ne ca El „il disciplineaza pe acela pe care il iubeste si biciuieste pe orice fiu pe care-l primeste“ (Evrei 12.6). Dar, in inteleg cu nea Sa, cunoscand firea cruda a omului, stabi leste o limita: cel vinovat nu va putea primi mai mult de patruzeci de lovituri. Pentru a se asi gura ca nu depasesc aceasta limita, iudeii obis nu iau sa aplice „patruzeci de lovituri fara una“. In ura lor fata de Evanghelie, Pavel ne aminteste ca in cinci randuri i-au aplicat aceasta pedeapsa nedreapta (2 Co rintenii 11.24). Un alt verset din lectura noastra (4) evoca lucrarile aposto lului (1 Cor. 9.9). Finalul instructiunilor cuprinde inva tatura privitoare la cumnati, care va fi folo sita de saduchei pentru a-l in tin de o cursa Dom nului Isus in su biectul despre inviere. A tunci El le va raspunde: „Va rata citi, necunoscand Scripturile ...“ (Mat. 22.29). Si pentru noi, calea pentru a nu ne rataci niciodata este buna cunoastere a Cuvantului Dumnezeului nostru si sprijinirea pe el.

Deuteronom 25:13-26:11

Alaturi de toate experientele umilitoare ale desertului se afla inca una de care Israel trebuia sa-si aminteasca (si noi impreuna cu el). Amalec profitase in mod las de oboseala poporului pentru a se arunca asupra celor slabi si ramasi in urma. Sa fim atenti! Diavolul nu indrazneste catusi de putin sa-i atace pe crestinii al caror mers este increzator si indraznet, cat timp «codasii» ii sunt o prada usoara. Stim ce i s-a intamplat lui Petru care Il urma pe Isus de departe (Luca 22.54). Capitolul 26 ne aduce din nou in tara. Dar prin aceasta tre cutul nu este uitat. Israelitul, binecuvantat in recolta lui, venind in locul ales de Domnul, tre buia sa-si aminteasca pe de o parte de originea sa mizerabila si de puterea divina care l-a salvat pentru a-l introduce in aceasta tara buna. Apoi, ca o proba a bunatatii Dumnezeului sau, trebuia sa aseze ina in tea Lui rodul cosului sau si sa se prostearna cu inima plina de bucurie si de recunostinta. Minunata ilustrare a inchinarii celor ras cum parati care se strang pentru a-si aminti de glorioasa lor mantuire si pentru a-l oferi lui Dumnezeu „rodul buzelor

care marturisesc Numele Lui“ (Evrei 13.15)! Sa spunem si noi Domnului in adorare: „Tot felul de roade alese, noi si vechi: „le-am pastrat pentru Tine, Preaiubitul meu!“ (Cantarea Cantarilor 7.13).

Deuteronom 26:12-19

Invitatie din Evrei 13.15, de a aduce necon tenit jertfe de lauda lui Dumnezeu, este urmata ime diat de indemnul: „Nu uitati de bine facere si de darnicie“. Si aici gasim subiectul darurilor, tratat ime diat dupa aducerea inaintea Domnului a primelor roade (v. 1-11). Zeciuielile faceau parte din inchinarea lui Israel, iar v. 11 ne explica motivul: trebuia ca si levitul si strainul sa se poata bucura im preuna cu israelitul. In acelasi fel sun tem si noi in vitati sa impartasim binele nostru cu altii, nu pentru a obtine din aceasta recunostinta sau consideratie, ci pentru ca acela caruia ii daruim sa-l mul tu measca Domnului impreuna cu noi pentru lucru rile bune de care ne bucuram impreuna (2 Co rin teni 9.12). In cer, binefacerea nu va mai fi ne ce sa ra, toate nevoile fiind evident disparute. Dar pe pamant, Duhul lui Dumnezeu leaga a ceasta slu jire cu lauda, pentru a ne da ocazia sa probam dragostea noastra pentru Domnul si in alt fel decat prin cuvinte. Si sa nu uitam miscatorul motiv care ar trebui sa ne fie suficient: „astfel de jert fe li plac lui Dumnezeu“ (Evrei 13.16)!Un singur lu cru il inalta pe Israel „in lauda si in fama si in onoare“ „mai presus de toate natiunile“, si anume, asculta rea de poruncile Dum nezeului sau (v. 18, 19).

Deuteronom 27:1-19

Scrisa «foarte lamurit» pe bucati mari de piatra varuite cu var (v. 2), stralucind de albeata, legea va fi pusa in evidenta pe un munte, ca marturie pentru intreg Israelul. Nimeni nu va putea pretinde ca nu o cunoaste. Noi, care avem in mainile noastre Biblia in intregime, suntem si mai responsabili. Acest monument in cinstea legii ne face sa ne gandim la maretul Psalm 119 care dezvaluie in cele 176 de ver sete ale sale minunile Cuvantului lui Dum nezeu si ce este el pentru credinciosul ade varat. Iar acest psalm se deschide proclamand binecuvan tarea celor „care umbla in legea Dom nului“. „Vei pune binecu van ta rea pe Muntele Garizim, si blestemul pe Muntele Ebal“ fusese ordonat (cap. 11.29). Vai! Nu auzim semintiile rostind binecuvantarea. Intr-adevar, po po rul este „sub lege“ si „toti cei care sunt din faptele legii sunt sub blestem“ (Galateni 3.10). Bleste mat ... blestemat ... blestemat ... este sentinta pe care Israel va trebui sa o auda de douasprezece ori (v. 15-26). Insa acelasi pasaj din Galateni anunta ca „Hristos ne-a rascumparat din blestemul legii“, luandu-l asupra Lui (Galateni 3.13). De atunci nu mai suntem sub lege, ci sub har (Romani 6.14).

Deuteronom 28:1-14

Acest capitol corespunde cap. 26 din Levitic. Impreuna, ele constituie o dubla si solemnna mar tu rie care il avertizeaza pe Israel cu pri vire la consecintele ascultarii sau ale neascultarii sale (Iov 33.14). „Daca vei asculta ...“ (v. 1, 2, 13). De multe ori in aceasta carte a rasunat che marea: „Asculta, Is ra ele!“ Sa ne punem fiecare numele in locul celui al lui Israel si sa deschidem urechile la poruncile Domnului! „Vorbete, pentru ca robul Tau asculta“, va raspunde tanarul Samuel(1 Samuel 3.10). Si Domnul Hris tos va putea spune prin Duhul profetiei: „Domnul ... Imi trezeste urechea, ca sa ascult ca un ucenic“ (Isaia 50.4). De acest fapt, al ascultarii de Cuvant, de respectarea lui si de pu nerea sa

in practica, va fi intotdeauna le ga ta binecuvantarea Dom nului (Apocalipsa 1.3). El ne va des fata si imboga ti pretutindenii si neincetat sufletele, „in cetate si in camp“ (v. 3). Viata noastra de familie si toate lu crurile pe care vom „pune mana“ vor purta aceasta marca (v. 8). Vom merge din victorie in victorie (v. 7). In sfarsit, aceasta extraordinara abundenta a prosperitatii spirituale (v. 11) nu va putea trece neobser vata si originea ei va fi evidenta pentru toti: ea vine de la Domnul caruia li apartinem si al Carui Nume va fi astfel glorificat (v. 10).

Deuteronom 28:15-32

Incepand de aici si pana la sfarsitul acestui lung capitol, Domnul enumera toate blestemele care-l pandesc pe Israel daca nu asculta. Vai! Scriptura, ca si istoria acestui popor, confirma ca, in adevar, au auzul greoi, sunt „tari de urechi“ (Isaia 6.10) si ca, drept urmare, s-au abatut asupra lor toate aceste incercari. Cat despre noi, care suntem sub har, responsabilitatea noastra este si mai mare, de aceea ni se spune: „Luati seama sa nu Il respingeti pe Cel care vorbeste!“ (Evrei 12.25). Noi nu res pin gem numai cuvintele, ci si Persoana care le-a rostit. Astfel, daca ramanem surzi la glasul bunului Sau Cuvant, El Se vede nevoit sa foloseasca un limbaj cu mult mai dureros si mai sever: cel al necazurilor. Cat timp persistam pe calea vointei noastre proprii, vom intampina in mod inevitabil voia Domnului impotriva noas tra. Sa invatam sa o discernem dincolo de instrumentele disciplinarii Sale. Si sa ne ajute Domnul sa nu trebuiasca sa trecem prin experiente grele inainte de a intelege ca nu putem fi fericiți departe de El! Fiul din parabola ne invata aceasta lectie fara ca noi sa mai fim nevoiti, pen tru a o intelege, sa-l urmam intr-o „tara indepartata“ (Luca 15).

Deuteronom 28:33-53

„Durerile celor care alearga dupa un alt dumnezeu se vor inmulti“ (Psalmul 16.4). Acest verset (care din punct de vedere profetic se aplica inchinarii catre Anti hrist) ne poate servi drept titlu pentru v. 15-68 din capitolul nostru. Cel care vorbeste in Psalmul 16 este Domnul Hristos care, spre deosebire de Israel, nu a incetat niciodata sa Se increada in Dumnezeu, sa-L puna pe DOM NUL inaintea Lui. Intotdeauna a contat pe Dum nezeul Sau pentru a fi pazit, pentru a nu-Si pierde „partea mostenirii“, pentru a nu fi „clatinat“ (Psalmul 16.1, 5, 8). Domnul Isus ne este modelul pe calea cre dintei. Dar Dumnezeu trebuie sa ne pre zinte si exemplul de la polul opus, cu urmarile lui tragice. Inspaimantatoarea amenintare din v. 53 s-a implinit intocmai in istoria lui Israel (2 Regi 6.29). Cat despre libertatea sa, practic poporul si-a pierdut-o din ziua stramutarii sale in Babilon. „Slujiti Domnului cu bucurie“, invita Psalmul 100.2. Cu siguranta, Israel nu si-a slujit Dumnezeuul „cu bucurie si cu veselie de inima“ (v. 47), expunandu-se astfel la a suporta jugul de fier al vraj masilor sai. Din punct de vedere moral, si astazi este la fel. Refu zand sa-l slujim Domnului, practic rein tram sub robia lui Satan si a pacatului (Ioan 8.34). Fie ca Dumnezeu sa ne invete sa-l slujim bucurosi, imi tandu-L pe Acela care Isi gasea desfatara in a face voia Sa! (Ps. 40.8).

Deuteronom 29:1-17

Intregul Israel se adunase pentru a auzi cuvin tele legamantului. Puterea si dragostea DOMNU LUI facusera mari minuni pentru ei. Poporul le vazuse (v. 2), dar nu cu ochii inimii (v. 4; Efeseni 1.18).

Semnele implinite in favoarea lor n-au avut nici un efect moral asupra constiintei lor. La fel a fost si in zilele cand Domnul Isus Se afla pe pamant: „multi au crezut in Numele Lui, privind sem nele pe care le facea El. Dar Isus Insusi nu Se incredea in ei ...“ (Ioan 2.23, 24). Si noi riscam sa ne unim cu ei ori de cate ori ne multumim cu o cunoastere intelectuala a adevarului. Totusi v. 4 afirma ca Dumnezeu nu-i daduse lui Israel urechi sa auda pana in acea zi. A fost atunci vina lui Israel ca nu a ascultat? Cu siguranta da! Apostolul Pavel il face total responsabil pe acest popor care in mod voit si-a inchis urechile, ca nu cumva sa auda si sa fie convertit (Fapte 28.27, 28). „Deci sa va fie cunoscut – insista el – ca mantuirea aceasta a lui Dumnezeu a fost trimisa natiunilor; si ele vor auzi“. Domnul doreste ca aceasta sa nu fie in zadar si ca nimeni dintre noi sa nu-si impietreasca inima, ascultand astazi vocea Lui (Evrei 3.7, 15; 4.7). Sa observam repetarea frecventa a cuvintului „astazi“ pe tot parcursul ultimelor capi tole ale acestei carti.

Deuteronom 29:18-29

Pana acum am avut drept subiect poporul in ansamblul sau. Versetele 18-21 se adreseaza de data aceasta individului, barbat sau femeie care se departeaza de DOM NUL. Pelinul (v. 18 sf.) este o planta cu seva amara si otravi toate care creste pe tere nuri necul ti vate. Daca inima noastra este din punct de vedere spiritual neimblanzita, sa nu ne surprinda faptul ca dau lastari anumite radacini de amaraciune, care ne otravesc spiritul cu tot felul de resentimente, de gelozii, de animoziitati. Remediu preventiv (care sa impiedice aceasta dezvoltare), conform cu Evrei 12.15 (vezi si nota n) este sa nu ne lipsim de a beneficia de harul lui Dumnezeu. Capitolul se incheie cu un verset mangaietor. Istoria noastra, ca si cea a lui Israel, are o latura vazuta – cea a responsabilitatii noastre – si o latura ascunsa – cea a harului, pe care numai Dumnezeu o cunoaste deplin. Anumite tapiserii sunt brodate pe dosul panzei. Cat timp sunt in lucru, nu putem vedea pe canava decat noduri si fire incalcite; singurul mester le recunoaste. Abia cand intoarcem pe fata lucrarea incheiata, imaginea finala ne apare in toata perfectiunea si frumusetea ei. „Lucrurile vazute“ sunt reversul lucrarii divine revelate. Necazurile, esecurile, disciplinarea ne par adesea a fi impotriva planurilor lui Dumnezeu. Dar in curand, in splendoarea Locului Ceresc, vom admira cealalta fata si „vom intelege toata iubirea Sa“.

Deuteronom 30:1-14

Harul lui Dumnezeu pastreaza in rezerva „lu crurile ascunse“ (29.29), cele cu care ne retine atentia acest frumos capitol. «Domnul nu numai ca ii va strange din nou pe ai Sai, nu numai ca ii va aduce inapoi, ii va inmultii si va lucra cu putere pentru ei, ci va infaptui in ei o desavarsita lucrare a harului, de o valoare mult mai insemnata decat prosperitatea exterioara» (C.H.M). Intr-o vreme viitoare, Dumnezeu va lucra in inimile poporului Sau pentru a produce acolo ascultare si dragoste spre El (Evrei 8.10). El ii invita de atat de mult timp: „Daca te vei intoarce ... intoarce-te la Mine“ (Ieremia 4.1; de citit Osea 14.1-2). Ei bine, toata aceasta lucrare rabdatoare nu va ramane zadarnica! „Si te vei intoarce ...“ (v.8). Capitolul 10 din Romani citeaza v. 12-14, aplicandu-le „oricarui care crede“. Hristos, Cuvantul viu, S-a coborat din cer, unde nici omul nu se poate sui, ca sa reveleze inima lui Dumnezeu care „doreste ca toti oamenii sa fie mantuiti“ (1 Timotei 2.4). Prietene, sa nu spui ca aceasta mantuire este „prea minunata“ (v.11), iar tu prea mizerabil. Oricat de departe ai fi, Isus este

foarte a proa pe de tine. Deschide-ti acum inima inaintea Lui! Cat despre noi, crestinii, sa luam aminte ca, daca se afla in gura si in inimile noastre Cuvantul, el nu este acolo pentru a ramane neroditor, ci pentru a fi pus in practica (v. 14; de citit si Ioan 13.17).

Deuteronom 30:15-31:6

Iata din nou bifurcatia intalnita in cap. 11. 26. Numai doua drumuri se deschid inaintea lui Israel, cum se deschid si in fata oricarui om: unul care duce la viata si la bine; el consta in a-L iubi pe DOMNUL, in a asculta de glasul Lui si in a te alipi de El (v. 20). Astfel este secretul unei vieti fericite inca de pe pamant. Celalalt drum, poate plin de atractii la inceput, duce inevitabil la moarte si la rau (v. 15; 19; compara cu Ieremia 21.8). Si alegerea ne apartine. Sa ascultam vocea prietenoasa care ti sop teste la urechi: „Aceasta este calea, umblati pe ea“ (Isaia 30.21). Moise este in varsta de o suta douazeci de ani. Si el a avut de ales, optzeci de ani mai devreme. Refuzase onorurile, bogatiile si placerile de la curtea lui faraon, „alegand sa sufere raul cu poporul lui Dumnezeu“ si sa impartaseasca „ocara lui Hristos“ (Evrei 11.25, 26). In certitudinea ca el nu s-a inselat, poate in prezent sa-l indemne pe Israel, indemnandu-i de fapt pe toti cei care nu s-au hotarat inca: „Vezi ... alege viata!“ (v. 15, 19). Isus este „calea, adevarul si viata“ (Ioan 14.6). A alege viata inseamna a-L alege pe El Insusi. El Se va ingriji apoi de fericirea noastra. Drag prieten, alege viata, alege L pe Isus! Fa-o chiar astazi! „Mainele“ nu iti apartine.

Deuteronom 31:7-18

Dupa ce a indemnat intreg Israelul sa fie tare si curajos (v. 6), Moise ii adreseaza aceleasi cuvinte si lui Iosua (v. 7). Sursa curajului este aceeaasi in amandoua cazurile: DOMNUL care merge cu ei. Moise a redactat legea. Mai trebuia doar sa fie citita! In plus, este data o ultima porunca, referitoare la citirea regulata a porunci lor divine inaintea intregii adunari a lui Israel: barbati, femei si copii. Cu ce scop? „Ca sa auda si sa invete si sa se teama de DOMNUL Dumnezeuul vostru si sa ia seama sa implineasca toate cuvintele legii acesteia“ (v. 12). Pentru acelasi motiv avem si noi strangerile ca adunare in care citim si meditam asupra Cuvantului lui Dumnezeu. Si acest v. 12 arata clar cum copiii isi au locul lor acolo impreuna cu parintii. Sa nu neglijam „strangerea noastra laolalta, dupa cum obisnuiesc unii (sa faca)“ (Evrei 10.25)! Pentru ce, dupa ce promisese lui Israel ca nu-i va parasii (v. 6), Domnul ii anunta: „ii voi parasii si-Mi voi ascunde fata de ei“ (v. 17)? Pentru ca, intre timp, poporul avea sa-si uite Dumnezeuul si sa incalce legamantul (v. 16 sf.). Insa prin gura profetului Osea va fi formulata o ultima promisiune: „voi vindeca necredinta lor, ii voi iubi nestingherit“ (Osea 14.4).

Deuteronom 31:19-29

O aceeaasi fraza anunta si binecuvantarile randuite de Domnul pentru poporul Sau si monstruoasa tradare a acestuia, da a se intoarce spre alti dumnezei (v. 20). Pus in garda cu privire la sumbrul viitor pe care si-l pregateste Israel, Iosua este in acelasi timp indemnat sa fie tare (v. 23), pentru ca nu din popor isi va extrage el puterea, ci din Domnul. Fara indoiala, dragi tineri, constatati multe slabiciuni si lipsuri la crestinii pe care ii cunoasteti. Batranii vostri sunt departe de a va da

intotdeauna exemplul bun. Intalnirile la care luati parte nu va dau uneori decat putina invatatura. Nu cumva sunteti adesea descurajati de ceva? O spuneti si voi ca, pri vind la oameni, nu poate fi altfel. Dar daca privirile voastre sunt indreptate spre Isus, nu veti fi nicidecum inselati. In El se gasesc resurse inepuizabile de har si de perfectiuni care pot satisface toate insuficientele noastre. Moise, Iosua, Pavel ... au stiut dinainte ce avea sa se intample cu lucrarea lor aici jos. „Pentru ca stiu ca dupa moartea mea va veti strica ...“ spune Moise (v. 29). „Stiu aceasta, ca, dupa ple carea mea, vor intra intre voi lupi ingrozitori“, anunta Pavel (Fapte 20.29). Dar ei de asemenea stiau in Cine crezusera si se incredeau in puterea Lui (2 Ti mo tei 1.12).

Deuteronom 31:30-32:14

Asa cum i-a poruncit Domnul, Moise ii va invata acum pe fiii lui Israel o cantare. Luand ca martori cerurile si pamantul, el preamareste Cuvantul lui Dumnezeu care se coboara „ca ploaia marunta peste verdeata proaspata (tanara) si ca ploaia imbelsugata peste iarba (coapta)“ (v. 2). El li atribuie lui Dumnezeu grandoarea, celebrand ceea ce este El: credinciosie, dreptate, adevar (v. 4). Stanca este Numele Sau, asigurand alor Sai adapost, locuinta, umbra bine facatoare, apa vie (Psalmul 31.2; 71.3; Isaia 32.2 si multe alte pasaje), precum si miere si untdelemn (v. 13). Cantarea glorifica apoi ceea ce face Dumnezeu: o lucrare desavarsita! (v. 4). Intreaga desfasurare a acestei lucrari catre Israel este prezentata in v. 8–14. El l-a ales (v. 8), l-a gasit, l-a ingrijit, l-a pazit (v. 10), l-a purtat (v. 11), l-a condus (v. 12), iar in final l-a suit pe inaltimi (v. 13). „Ce mai era de facut ... si nu i-am facut?“ va intreba DOMNUL mai tar ziu in legatura cu via Sa, Israel (Isaia 5.4). Copii ai lui Dumnezeu, avem toate motivele si suntem indreptatiti sa strigam odata cu cantarea: „El este Stanca, lucrarea Sa este desavarsita!“ (v. 4). „Pentru ca, pe aceia pe care i-a cunoscut di nainte, i-a si predestinat ..., i-a si chemat ..., i-a si indreptatit ..., i-a si glorificat“ (Romani 8.29, 30).

Deuteronom 32:15-33

Cantarea pe care au invatat-o fiii lui Israel de la Moise nu avea, in mod trist, decat o singura strofa! Cea pe care am invatat-o ieri impreuna cu poporul, exceptand v. 5, Il preamarea pe Dumnezeu. Sa privim acum latura omului! Bogatiile date de Domnul poporului Sau, enumerate in v. 14, nu au facut in final decat ca acesta sa se ingrase (v. 15). In loc sa se alipeasca mai puternic de „Stanca mantuirii sale“, aducandu-l grasimea mieilor si jertfe de bautura (v. 14), Israel l-a parasit, l-a dispretuit, l-a intaratat si, in final, l-a uitat (v. 15, 16, 18). Cata nerecunostinta! Si, cu toate acestea, nu ne asemanam noi uneori cu acest popor mizerabil? Nu „ne ... ingrasam“ noi in mod constient cu belsugul cu care ne umple Tatal nostru? Facem sa prospere lucrurile noastre pamantesti, uitand sa-l acordam Domnului locul care li apartine in viata noastra. Celor care sunt „bogati in vea cu l de acum“ li se porunceste „sa nu se increada in nesiguranta bogatiilor, ci in Dumnezeu, care ne da toate din belsug, ca sa ne bucuram de ele“ (1 Timotei 6.17). Daca fiii lui Israel ar fi avut intelepciune, „ar fi cugetat la sfarsitul lor de la urma“ (v. 29). Sa ne dea Domnul intelepciunea sa administram darurile Sale ca unii care avem sa-l dam socoteala la momentul intoarcerii Sale!

Deuteronom 32:34-52

Versetele care incheie cantarea lui Moise amin tesc de faptul ca Dumnezeu este suveran, ca este „Acelasi“ si ca, in con secinta, ne putem astepta ca El sa aiba ultimul cuvânt. Care este acest cuvânt final? Razbunarea pentru vraj masii de mult nepedepsiti, dar si iertarea pentru poporul Sau, impreuna cu care se vor bucura natiunile tot timpul mileniului (v. 43). Moise incheie invataturile sale printr-un ultim in demn la ascultare: „Puneti-va la inima “ cuvintele acestea, ale legii acesteia, „este viata voas tra“ (v. 46, 47; Isaia 55.3; Proverbe 4.13 si 7.2). Unii tineri gandesc ca, pentru „a-si trai viata“, tre buie sa lase deoparte orice indrumare si mai ales pe cea a lui Dumnezeu. Aceste versete afirma, iar experienta noastra confirma, ca a te pleca sub jugul binecuvantat al Domnului inseamna de fapt „a apuca“ ceea ce este „adevarata viata“ (1 Timotei 6.19). Instructiunile lui Moise au luat sfarsit. Ca un adevarat mijlocitor, el a vorbit Domnului despre popor si poporului despre Domnul. Acum avea sa paraseasca poporul. Evrei 13.7 ne indeamna sa ne amintim de conducatorii credinciosi care ne-au vestit Cuvantul lui Dumnezeu. Multi dintre acestia nu mai sunt printre noi. Totusi, autorul epistolei adauga: „Isus Hristos este acelasi, ieri si azi si in veci“ (Evrei 13.8; comparati cu v. 39).

Deuteronom 33:1-12

Fiind pe punctul de a parasi poporul, omul lui Dumnezeu lasa sa vorbeasca afectiunile sale. Nu mai este ceasul indemnurilor; isi ia ramas bun de la cei pe care ii iubeste, ultimul sau mesaj fiind o binecuvantare (com para cu Luca 24.50). Moise este un demn reprezentant al Dumnezeului care „iubeste po poa rele“ si care ii tine pe „toti sfintii Sai“ in mana Sa (v. 3). Asigurare completata cu promisiunea Domnului Isus: „Nimeni nu le poate smulge din mana Tatalui Meu“! (Ioan 10.29). Comparand aceasta binecuvantare a lui Moise cu cea a lui Iacov din Geneza 49, observam cateva diferente pline de in vataminte pentru noi. Dupa marturia tatalui sau, Levi era un om violent, crud. Dumnezeu, privind spre credinciosia fiilor sai (Ex. 32.26), a facut din el „barbatul evlavios“ al sau (v. 8) si i-a dat in grija sanctuarul. De partea sa, Benjamin fusese numit „un lup rapitor“ (Geneza 49.27). Prin har, el devine „prea iu bi tul Domnului“ (v. 12) si acest „lup“ va ocupa locul oii regasite, pentru ca se spune: „el va locui intre umerii Sai“ (v. 12; Luca 15.5). Atat de «completa» este transformarea pe care o produce Evan ghelia in cel care o primeste! Aceasta a fost experienta unui Saul din Tars care a facut parte tocmai din aceasta semintie a lui Benjamin si care, din prigonitor indarjit, a devenit martor si slujitor credincios al Domnului (1 Timotei 1.12, 13).

Deuteronom 33:13-29

Tot ceea ce este „cel mai pretios“ trebuie sa fie pentru Iosif, simbol al Domnului Hristos. De cinci ori vom intalni aceasta expresie. Totusi nimic nu este mai de pret pentru Domnul Isus decat dragostea Bisericii Sale, a rascum paratilor Sai. Cel care a fost „despartit de fratii Sai“ (Geneza 49.26) a ramas „despartit dintre fratii sai“ (v. 16). In virtutea suferintelor lui din groapa si din inchisoare, apoi a gloriei sale in Egipt, Iosif ocupa pe drept aceasta pozitie deosebita. Tot astfel este si cu Domnul Isus. Nimeni nu L-a putut insoti pe acel drum grozav al Calvarului. A fost singur pe cruce. De aceea Dumnezeu l-a dat pentru totdeauna un loc deosebit: El l-a inaltat foarte sus“, „l-a daruit un Nume care este mai presus de orice nume“, L-a „uns cu un untdelemn de bucurie mai presus decat pe tovarasii Sai“ (Filipeni 2.9; Psalmul 45.7). Ca intr-un minunat tablou, imparatia de o mie de ani a

Domnului Hristos este evocata prin bine cuvantarile semintiiilor. Spre deosebire de ceea ce a pronuntat Iacov, acestea nu cuprind nici o invinuire, nici o restrictie. Aceasta a doua lista nu are totusi trecuta o persoana. Ati remarcat-o? Este vorba de Simeon, odinioara asociat cu Levi in aceeasi condamnare (Geneza 49.5). Levi, obiect al harului, este binecuvantat din plin. Dar Simeon, unde este el? Este o problema serioasa! Numele vostru este el in Cartea Vietii?

Deuteronom 34:1-12

Moise petrecuse patruzeci de ani la Faraon, patruzeci de ani la Ietro in scoala lui Dumnezeu, in sfarsit, patruzeci de ani in pustiu, conducandu-l pe Israel. Avusese la inceput „privelistea minunata“ a rugului. Apoi, prin credinta, „a staruit, ca vazandu-L pe Cel nevazut“ (Evrei 11.27). Cu un ochi care „nu se intu necase“ (v. 7), omul lui Dumnezeu, sfarsindu-si cursa, contempla admirabila panorama a tarii lui Emanuel. Urmeaza apoi momentul cand, potrivit cuvin te lor sale din Psalmul 90.3, la porunca lui Dumnezeu, omul se intoarce in tarana. Dar Domnul il onoreaza pe slujitorul Lui drag, ocupandu-Se El Insi de inmormantarea sa (v. 6). De atunci, Moise face parte dintre martorii credintei care asteapta gloria promisa, bucurandu-se deja in totul de prezenta Celui care este rasplata desavarsita (Matei 17.3). Ce este pierdere rea a tarii fata de acest castig? Fie ca, la sfarsitul acestei parti a Bibliei, cuprinzand cele cinci carti ale lui Moise (sau Pentateucul), fiecare dintre noi sa fi avansat in cunostinta Domnului! „Moise ... a scris despre Mine“, le va spune Domnul Isus iudeilor (Ioan 5.46). Pe cine Altcineva decat pe El Insi L-am descoperit noi traversand atatea umbre si imagini in aceasta bogata portiune a Cuvantului lui Dumnezeu?

Structura cartii Deuteronom

“O, de ar fi in ei o astfel de inima, ca sa se teama de Mine si sa pazeasca toate poruncile Mele, in toate zilele, ca sa le fie bine, lor si fiilor lor, pentru totdeauna!” Deuteronom 5.29

Titlul „Deuteronom“ vine din traducerea greaca a Vechiului Testament si inseamna „A doua lege“ – o repetare a legii. Titlul original ebraic descrie insa mai exact continutul cartii, el fiind „Cuvintele“, acesta fiind inceputul versetului 1. Cartea Deuteronom este formata in cea mai mare parte din cuvintele si din indemnurile lui Moise catre popor, de aceea are un caracter narativ aproape in intregime, in contrast cu alte carti ale Pentateuhului, care sunt mai mult istorice.

Exista o lectie clara pentru noi in Deuteronom, anume ca ascultarea fata de poruncile Domnului reprezinta calea catre binecuvantare. In mod cert, crestinul nu este sub lege, insa ascultarea este cheia pentru o viata crestina fericita. Mantuirea este prin har si prin credinta, insa fericirea vine in urma ascultarii.

Poporul isi avea tabara in campiiile Moabului. Peste cateva saptamani aveau sa intre in tara. Intreaga calatorie ar fi trebuit sa dureze doar unsprezece zile, insa, din cauza neascultarii, vechea generatie petrecuse aproape patruzeci de ani in pustiei (Deuteronom 1.2; Numeri 14.29-35). Moise urma sa moara, de aceea el se adreseaza noii generatii, inainte ca aceasta sa traverseze Iordanul.

In cartea Deuteronom nu sunt asa de multe simboluri ca in cele patru carti precedente. Accentul este pus pe ascultarea de Cuvant, care este prezentata ca o conditie pentru savurarea binecuvantarilor tarii.

Toate citatele folosite de Domnul impotriva lui Satan, in pustie, sunt luate din cartea Deuteronom. El a fost Omul ascultator si dependent, si adevaratul Israelit. Fie ca si noi, prin har, sa calcam pe urmele Lui!

“Asculta, Israele, Domnul Dumnezeuul nostru este un singur Domn. Si sa iubesti pe Domnul Dumnezeuul tau cu toata inima ta si cu tot sufletul tau si cu toata puterea ta. Si aceste cuvinte, pe care ti le poruncesc astazi, sa fie in inima ta.” Deuteronom 6.4 6

Textul de mai sus reprezinta o parte a unei rugaciuni rostite in sinagogile din intreaga lume, numita „Shema“, titlu provenit din verbul ebraic „a asculta“. Fiii lui Israel trebuia sa asculte toate cuvintele lui Dumnezeu si, de asemenea, trebuia sa asculte de ele. Am vazut deja ca, in cartea Deuteronom, accentul este pus pe ascultare.

Un lucru izbitor cu privire la aceasta carte (in comparatie cu Levitic si cu Numeri) este ca din ea lipsesc ritualurile aproape cu desavarsire. Motivul pentru aceasta este ca ea se adreseaza poporului, nu preotilor. Cuvintele lui Dumnezeu trebuiau sa fie in inimile lor. Cu toate ca noi nu suntem sub lege, ascultarea ramane intotdeauna necesara. Cineva a spus: «Ascultarea neconditionata si supunerea fata de voia lui Dumnezeu reprezinta cea mai importanta indatorire a oamenilor din orice perioada».

Este minunat sa punem acest lucru in legatura cu o profetie mesianica remarcabila, care se gaseste in Deuteronom: „Domnul Dumnezeuul tau iti va ridica un Profet din mijlocul tau, dintre fratii tai, asemenea mie: de El sa ascultati!“ (Deuteronom 18.15). Ea este remarcabila fiindca Noul Testament o citeaza de cateva ori cu privire la Domnul Isus. Totusi, poporul nu a ascultat de El, ci L a lepadat.

Acum Dumnezeu Isi cheama un popor dintre natiuni. Ce privilegiu! Ascultam noi insa de Domnul? Faca El sa L ascultam pe marele Profet al lui Dumnezeu si sa ascultam de El!

In aceste scurte comentarii am vazut ca:

Geneza este cartea creatiei, a inceputului si a temeliei tuturor lucrurilor;

Exod este cartea rascumpararii poporului lui Dumnezeu;

Levitic este cartea apropierii de Dumnezeu si a inchinarii;

Numeri este cartea umblarii, a lucrarii si a pustiei;

Deuteronom este cartea ascultarii de Cuvantul lui Dumnezeu.

clickbible.org